

BESANT, ANNIE

Alkoholfrågan ur nya synpunkter : En föreläsning

Sveriges Storloge af J. O. G. T
1892

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

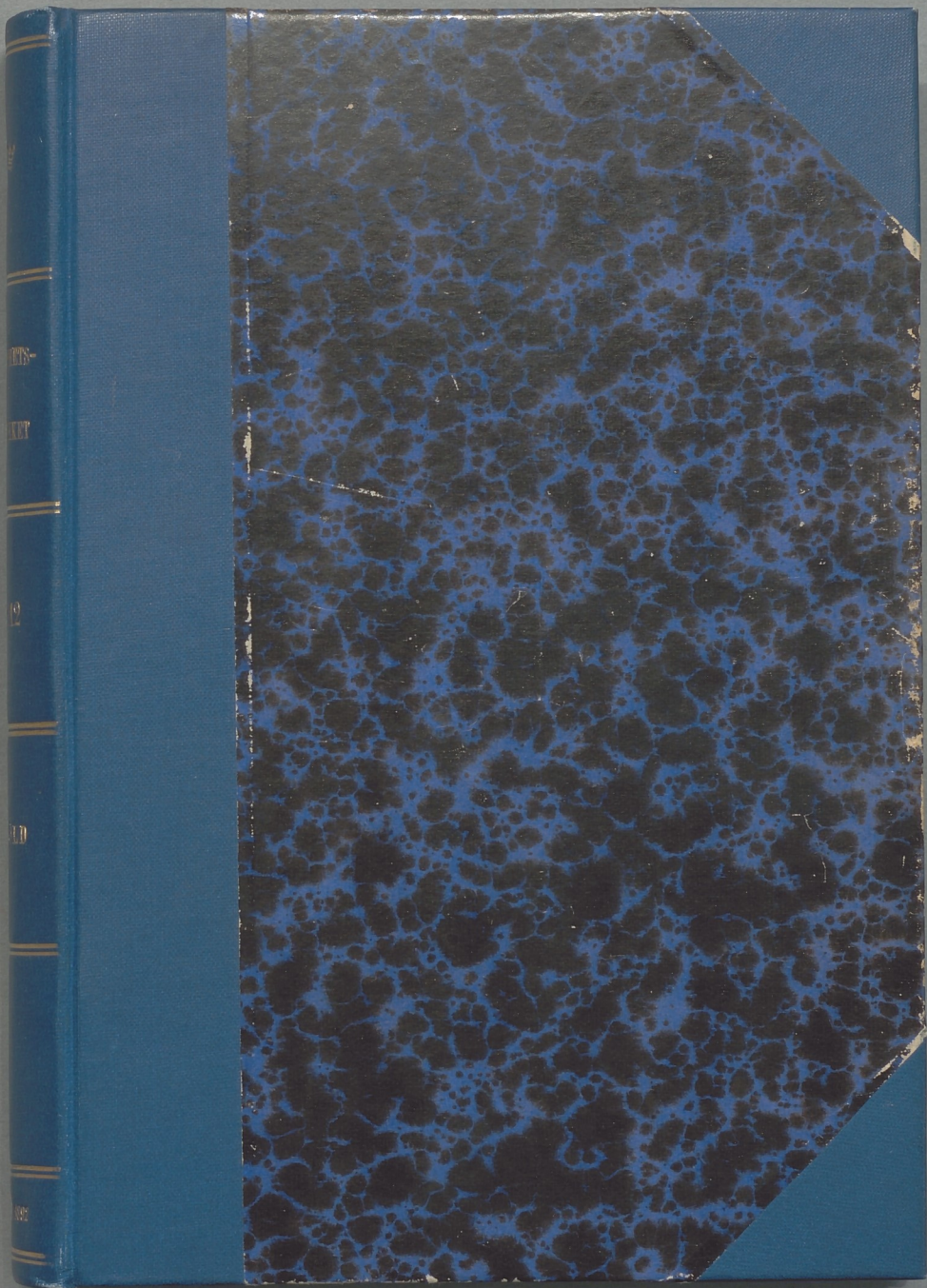
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

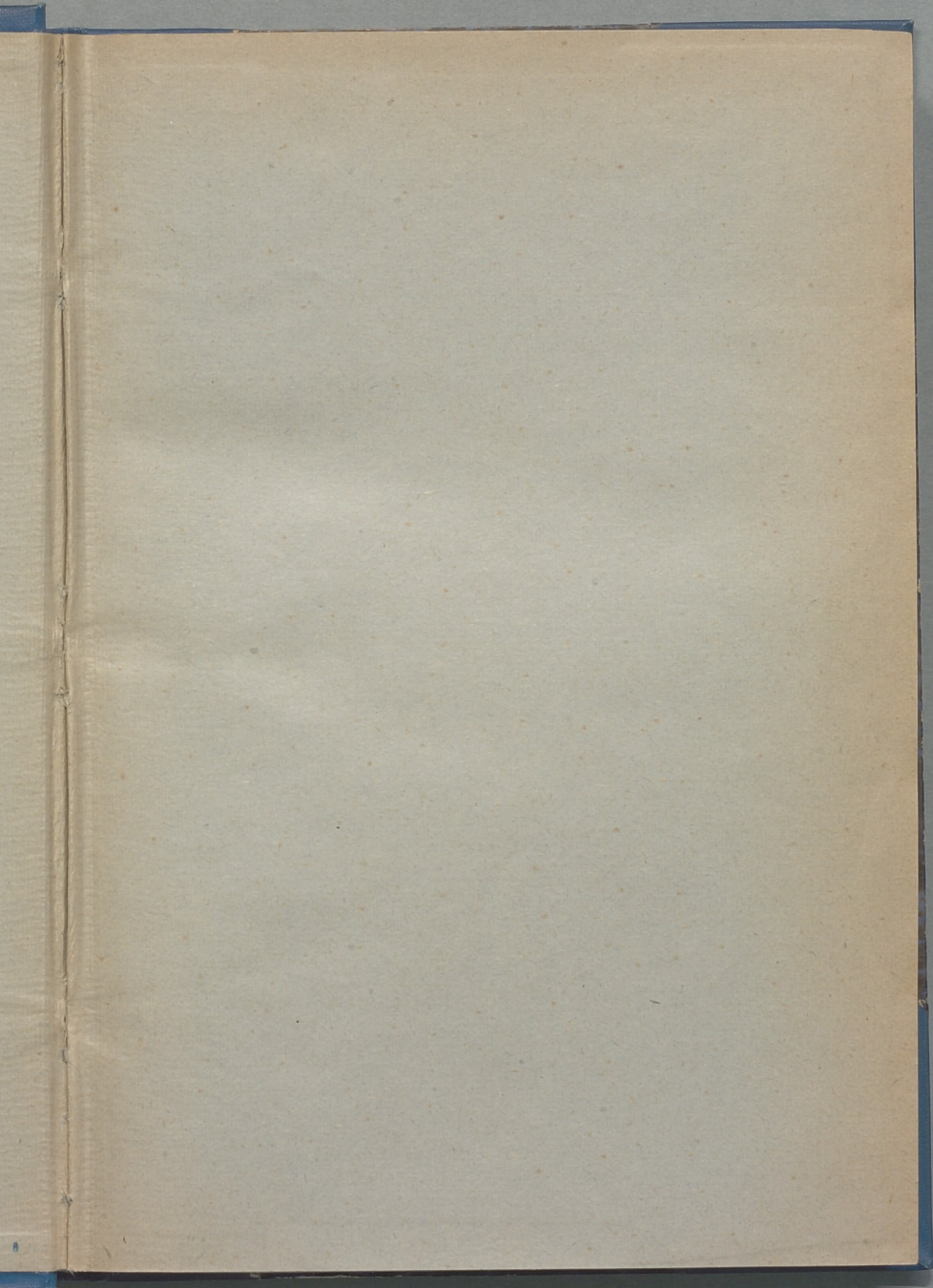
Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

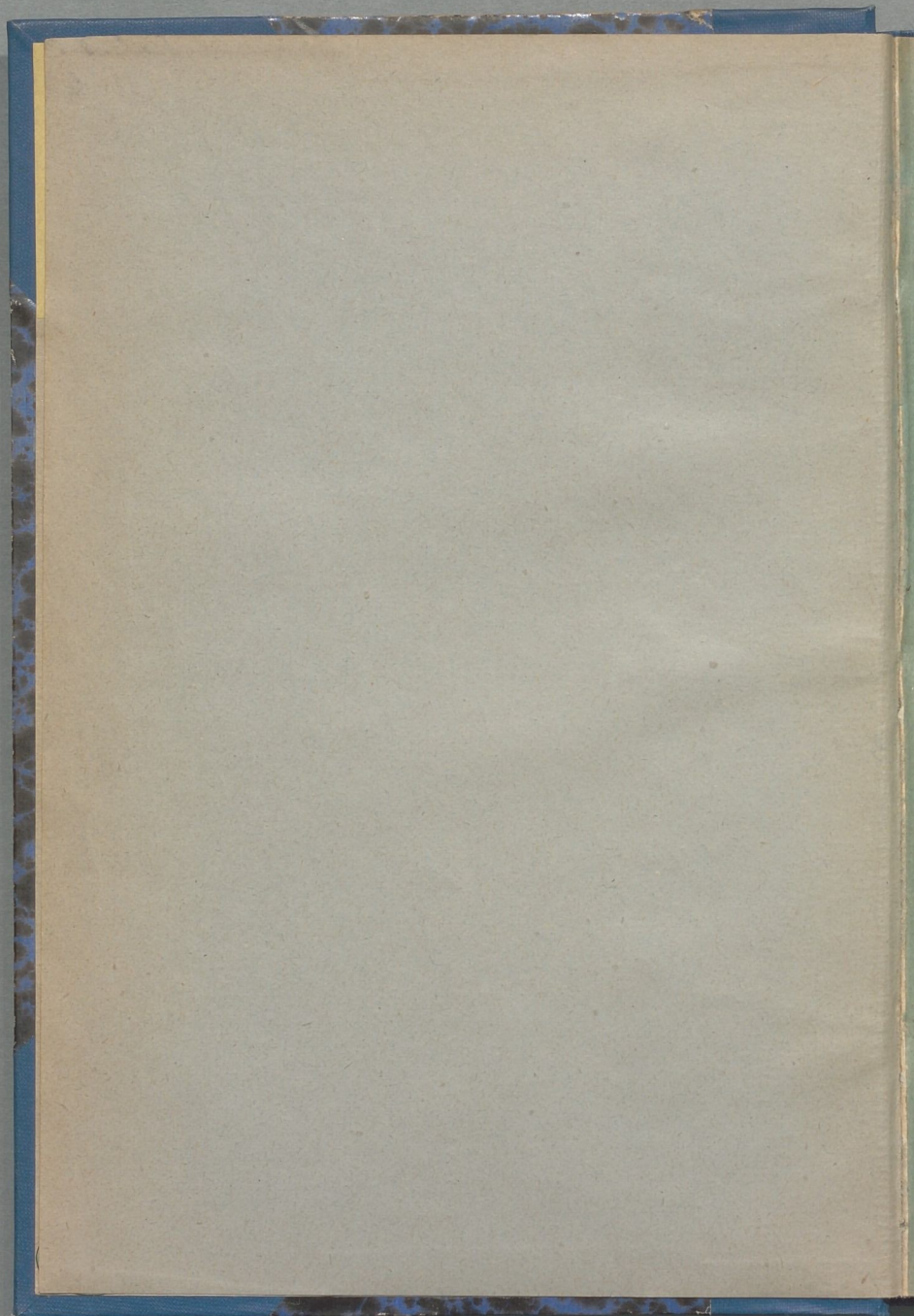

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Polit. ekon.
Nykt.
Saml.

G. HEDBERG
BOKBINDARE
STOCKHOLM
DRETTNINGGÅTAN 11

*Falsch
Muzik*

NYKTERHETS-BIBLIOTEKET

UTGIFVET

AF

VILHELM SKÖLD

INNEHÅLLER VETENSKAPLIGA OCH SKÖNLITERÄRA ARBETEN
AF DE BÄSTA UTLÄNDSKA OCH SVENSKA
FÖRFATTARE

HÄFTET VIII

ÖSTERSUND
VILHELM SKÖLDS FÖRLAG

Pris 25 öre.

Se omslagets sista sida!

15 Oktober 1892.

Enhvar,

som önskar hålla en god nykterhetsstämding bör prenumerera på

Vägvisaren

tidning för Jämtlands G.-L., hvars *fjärde årgång* nu utgår i en upplaga af ca 3,000 ex.

Vägvisaren utgifves i *pryadtigt* 8-, 12- & 16-sidigt *tidskriftsform*, särskildt lämpligt för inbändning.

Vägvisarens innehåll är *utvaldt, underrisande, underhållande och roande.*

Vägvisaren meddelar i hvarje nr. S. *Normalprogram*, hvilka med fördel kunna användas af hvarje lög, som ej föredrag af uppåtåta egna program.

Vägvisaren är ett särdeles lämpligt *nykterhets- missions- och propagandablad*.

Vägvisaren är förmånlig: *annonseringen är billig*. Vid rekvirering af *tryck* af *andra* 5 öre, priset *er läst 25 öre* i *kvartal* för *en* *då* *tidningen* *utges* *rekryteringen* *och* *korshand* på *posten* *kostar* *Vägvisaren* *1 kr* *20 öre*, *postarvode* *inräknadt*.

Profnummer erhållas på begäran.

Östersund i Juli 1-92.

Vägvisarens redaktion.

Afholdsbladet

är Danmarks största och bästa nykterhetstidning.

Femspaltig veckotidning,

godt papper och tryck, och kostar endast 50 öre jämte porto för kvartal.

Prenumerera på posten!

Redigerad af

LAVRIDS JÖRGENSEN.

Nya

Kristinehamns-Posten,

Kristinehamns, Östra Vermlands, Ölme, Visnuns och Väse häraders allmänt hållna och antitide nyhets- och annonsblad.

Utkommer 2 gånger i veckan i en större 28-spaltig upplaga (onsdagar) och en mindre 16-spaltig (fredagar). På hvardera upplagan kan prenumereras särskildt, då den förra pr är kostar kr. 2: 25, pr halfår kr. 1: 20; den sednare pr är 1 kr., pr halfår 60 öre, postarvode inräknadt.

Vermländingar, bosatta på främmande orter, kunna således genom att på närmaste postkontor requirera endera upplagan, billigt hvarje vecka erhålla nyheter från hembygden. En tidning derifrån är ju som ett bref från en vän.

Prenumerera på Karlstads-Tidningen

(Länstidning för Värmland och Dalsland)

redigerad af *Albin Forssell, M. Hellberg, Herm. Fernlund, Gust. Fröding.*

Karlstads-Tidningen, som utgifves i mycket stort format minst 2 ggr i veckan, är utprägladt *frsinnad* och *reformvänligt*. Den söker meddela *allsidig kunskap* om dagens frågor och tilldragelser genom *ledande utredningar, rikhaltig notisafdelning, talrika korrespondenser, landbruks- och hälsovårdsuppsatser* m. m. Den vill derjämte vara *underhållande* och bjuder fördenskull på *utmärkt följetong* och en *omväxlande läsning* af *folklifsbilder, viktistorier* och *paschaser* på *värt mått* samt *humoresker* af *Akson* och *Hans Sax* (Gustaf Fröding), *berättelser, tankeöfningar, roliga anekdoter* m. m.

Karlstads-Tidningen är särdeles väl lämpad för *annonsering* genom sin *vidsträckt spridning* öfver hela *Värmland* och *Dal* (den utgår i närmare 5,000 exemplar. *Pris å alla postanstalter*: helt år 5 kr., helt år 2, 75, kvartal 1: 50, månad 60 öre, *postarvode* inräknadt.

Folktidningen för Värmland och Dal Karlstads-Tidningens Veckouplaga

med *följetongsbilaga* uttkommer i *28-spaltigt förstoradt format* och redigerad i *samma utprägladt frsinnade anda* som under de snart gångna 13 åren, *hvidan* allt vidare ordande torde vara *öfverlödigt*. *Pris med postarvode* för helt år 2: 20, half år 1: 30, kvartal 80 öre.

Synnerligen spännande följetong i bokform.

Alkoholfrågan

ur nya synpunkter.

En föreläsning af mrs Annie Besant.

—
Vänner — när jag anmodades att tala från denna talarestol — när man sade mig att er förening var nog frisinnad att icke vilja tvinga någons åsikter rörande ämnen, som lågo utanför det egentliga målet för edra sträfvanden — när jag fick höra alt detta var jag redo och glad att begagna mig af det tillfälle, som erbjöds mig att få förena min röst med de många röster, som öfver hela landet höja sig emot bruket af alkohol samt emot de värkningar, som detta har, icke blott på deras kroppar, utan ock på deras själar, som bruka det. Min egen ställning till frågan är grundad på principer, hvilka troligen i mycket skilja sig från dem, som hysas af flertalet bland er; men jag föreställer mig att det möjligen skulle vara både nyttigt och nöjsamt för er att få ett begrepp om hur denna fråga ter sig för den person, hvars världsåskådning, i stort sedt, skiljer sig icke obetydligt från den bland allmänheten gängse.

Jag ämnar i dag icke framkomma med den bevisföring hvarvid I ären mäst förtrogna. Min afsikt är icke att behandla dryckenskapsfrågan i dess samband med fattigdomen; icke heller vill jag tala om alt det elände, all den nöd dryckenskapslasten sprider öfver hela landet, eller om de brott hvartill den gifver anledning. Jag ämnar ej i dag särskildt för er påpeka eländet i drinkarens hem, eller framhålla motsatsen i hälsa och begåfning emellan drinkarens och den nyktres barn; alt detta är godt och nyttigt att påpeka, och är argument, som hvar och en bland er gör väl i att hafva på sina fem fingrar, när I söken bekämpa vårt släktes

stora fiende — starka drycker. Men de sidor från hvilka jag ber att få framställa saken torde möjligen kunna gifva en eller annan bland er nya argument, som skulle kunna stärka de gamla; och till och med de bland er, som måhända icke kunna gilla de grunder på hvilka dessa argument hvila, kanske ändå däri kunna finna en god förstärkning för hela sin tankeriktning.

Jag vill då börja med att säga, att hvad mig själf beträffar, är jag helnykter, emedan jag är teosof; det vill säga att afhållsamhet från rusdrycksförtäring sammanhänger på det närmaste med den teosofiska åsikten om människans natur, sammansättning och bestämelse. De åsikter jag hyser om människan natur, om det nära förhållande hvori den ena människan står till den andra, förenade, som jag tror dem vara, med ett band af broderskap, som intet mäktar slita — jag menar det inflytande, som en människa utöfvar på en annan — det är dessa åsikter som ledt mig till att blifva helnykter. Därtill kommer att jag anser kroppen vara ett blott yttre hölje, hvaruti bor den förnuftiga själ, som är den verkliga människan. Dessa äro i korthet sagdt de åsikter, som ovilkorligen leda till helnykterhet i det praktiska lifvet, och jag vill nu söka vidare utveckla för er de skäl hvarpå de äro grundade. Jag kommer då att vidröra saker, som torde vara er helt främmande, till en början, men som, sedan I hunnit göra er något förtrogna därmed, säkerligen skola gifva er goda vapen i händerna mot dem, som förorda bruket af alkohol — dem, som säga att det hör till den naturliga dieten, att det är födande o. s. v., och till och med nyttigt och nödvändigt. I skolen då kunna visa dem att det ingalunda är nyttigt, utan tvärtom skadligt; att det icke är af beskaffenhet att hjälpa, utan blott att stjälpa, och att hvad som behöfves är det totala bortläggandet af vanan att dricka — att till och med det s. k. måttlighetsdrickandet är fördärfeligt. Jag anser att alkohol i och för sig själf är ett förstörande, olycksbringande ämne, och därför borde dess bruk helt och hållet motarbetas, helt och hållet bortläggas, såsom af intet gagn i människokroppens hushållning. Detta är den ställning jag nu vill söka försvara.

Vi vilja då först taga kroppen i betraktande. Vi teosofier anse denna, naturligtvis från vår ståndpunkt sedt, vara ett verktyg, åt det andliga, intelligenta väsen, som vi hålla före vara själfva människan; d. v. s., vi betrakta kroppen blott såsom den omklädnad, det redskap vi begagna till att arbeta med i den fysiska världen, så att arbetets framgång till stor del kommer att bero på redskapets duglighet. På samma sätt som ingen arbetare skulle kunna göra ett godt arbete om han använde t. ex. en slö mjässel, ett snedt skruffborr, eller en hammare, som fölle af skaffet vid första slag — så kan heller icke den verkliga, inre, sanna människan göra ett godt och dugligt arbete på det fysiska planet, om det verktyg, hvarmed detta arbete skall utföras är skadadt, fördärfvadt, förslöadt eller hämmadt i sin utveckling tillfölje af någon för det fysiska lifvet skadlig vana.

Med afseende på kroppen så studera vi den noga, till dess daning, dess lifsfunktioner, dess inflytande öfver människosläktet i sin helhet — hela den djur-, växt- och stenvärld, som omger oss. Vi mena att människan, i hvad som rör hennes kropp, är af absolut samma slag som världen omkring henne — att mellan en människas kropp och kropparna af alla andra människor och ting, de där hafva fysisk gestalt och form, pågår en beständig växelvärcan — att alla dessa kroppar äro uppbyggda af hvad vetenskapsmannen talar om såsom »atomer» och »molekyler», och att, när man företager sig att närmare undersöka dessa atomer och molekyler, man börjar förstå hvad de äro. Vi, som studera dem från en dubbel ståndpunkt, säga att en atom är, likaväl som den människa hvaraf den utgör en del, ett sammansatt och alls icke ett enkelt ting; att den är väsentligen ett lefvande ting, att våra kroppar bestå af oräkeliga lif, att, med ett ord, alla dessa atomer äro *lif* i och för sig själfva, oberoende lifsenheter, och att den allmänna hälsan eller ohälsan hos den kropp som af dem gradvis uppbygges är beroende på deras hälsa eller ohälsa.

Det är en urgammal teosofisk lära, att hela världen består af dessa lif; att mineralet, växten, djuret och människan ingalunda skilja sig från hvarandra i

det material hvaraf kroppen är sammansatt, utan blott i *det sätt på hvilket sagda material är organiseradt*; att vidare dessa atomer finnas än i mineralet, än i växten, än i människokroppen, och att det är olikheten i deras sammanställning och i det sätt hvarpå de sammanhållas, som kommer hela organismen att antaga den ena eller andra formen af levande ting.

Nu är det emellertid så, att resultatet af den vesterländska vetenskapens forskningar allt mer närma sig våra åsikter i denna fråga. De bland er, som följt våra mäst framstående läkares undersökningar, torde hafva observerat huru de mer och mer, under de sista få åren, hafva studerat hvad de kalla *bakterier* och *mikrober*; dessa oändligt små kroppar, dessa omärkliga varelser, som blott kunna ses med tillhjälp af de starkaste mikroskop — de, hafva doktorerna nyligen sagt oss, ligga vid roten af alla sjukdomar hos människorna, så att, när en sjukdom förekommer, vare sig det nu är kolera, vattuskräck, influensa eller kräfta, alltid få vi höra att våra lärda professorer söka efter den mikrober, som anstiftat det onda; emedan, om de kunna få reda på det som åstadkommer en så förstörande värkan inom människokroppen, då skola de vara bättre i stånd att få bugt med dess härjningar. Och de hafva gått ännu ett steg längre. De hafva utrönt, att ganska ofta en strid pågår inom våra kroppar emellan de mikrober som *bygga upp* och de som *rifva ned*; följaktligen, om man får in i blodet ett förstörande slags mikrober, som skola förgifta och gradvis döda en, hvartefter de föröka sig, så kan detta förhindras och hejdas genom att sända emot dem en här af konstruktiva mikrober, som bygga upp där de andra söka att rifva ned, och som öfvervinna de förres makt att göra skada genom sin starkare kraft till det goda. Sålunda lär oss vetenskapen småningom att betrakta våra egna kroppar såsom ett slags slagfält, hvarest alla dessa lägre lif kämpa mot hvarandra, och alltjämt komma och gå; hela vår kropp är altså i själfva verket ett slags land, dit invandrare komma från andra länder, och från hvilket utvandrare utgå till andra länder. Gifvetvis kommer då vårt befinnande att i ganska hög grad bero på dessa invan-

drares beskaffenhet; och om från andra, angränsande länder, komma till oss alla slags dåliga invandrare — utarmade, druckna, belastade med mångahanda former af uselhet — då skola de förgifta innebyggarna i vårt eget land, och bland dettas friska och sunda befolkning sprida de sjukdomar de föra med sig från andra land.

Detta låter ju som en saga, men det är i själfva verket ett vetenskapligt faktum. Det finnes ingen bättre sagoberättare än vetenskapen — den vetenskap, som iakttagit och sammanställt fakta, och sedan meddelat världen resultatet af sina arbeten. Teosoferna, å sin sida, när de studera denna teori om kroppen, finna att den öfverensstämmer med deras egen. Det är absolut samma lära, som sedan årtusenden tillbaka, utgjort en del af deras egen filosofi; det är således sant att vår kropp är sammansatt af dessa millioners millioner små lif, som ständigt komma och gå, ständigt byta läge, och det gifves icke ett ögonblick i ert lif eller i mitt, då vi icke sända ut ifrån oss hela svärmar af dessa lif i den oss omgifvande atmosfären, och ur denna i stället emottaga andra lifs svärmar.

Vidare skall vetenskapen säga oss, att vår fysiska kropp inom loppet af sju år byter om ända till den sista af alla sina atomer — att hvarenda bit af vår kropp under denna tid går bort och ersättes af andra bitar i stället. Detta sker naturligtvis i så oändligt små partiklar, att ombytet är omärkligt för ögat, men den osynliga världen är icke dess mindre verklig — ja, denna är i sanning den viktigaste, vida mera än den synliga, ty den osynliga världen är *orsakernas* värld, medan den synliga är *verkningarnas*, och det är i den förra som egentligen de orsaker existera, hvilka syfta till att göra oss till hvad vi äro.

Försöken nu för ett ögonblick att bruka er inbillningskraft på ett sätt, som den ryktbare fysikern Tyndall menade, när han talade om inbillningskraftens vetenskapliga bruk. Tänken er eder kropp, såsom sammansatt af alla dessa oräkneliga lif. Försöken att se dem (med tankens öga) när de lämna er, efter att hafva bott i er kropp under någon tid och sedan de utgjort en del i denna. Se huru andra komma för att intaga

plats efter dem, som gå sin väg, och lägg märke till ett egendomligt fysiskt förhållande. Antag att ni har haft ett svårt sår, som blifvit läkt, men som lämnat hvad som kallas ett ärr. Detta ärr stannar troligen kvar hos er under hela lifvet, ehuru såret möjligen blifvit läkt innan ni kan minnas. Då jag var helt liten, och ville försöka stå i vaggan innan jag hade något att göra på mina ben, fick jag ett sår på pannan af den järnstång som uppbar omhänget; detta ärr har jag fått behålla ända tills nu, och det skall följa mig till grafven. Ärret stannar således kvar, så att de nya atomer som komma in i kroppen taga sin prägel af de äldre atomer bland hvilka de komma, och just så som de atomer jag mottager från den mig omgifvande världen taga intryck af min kropp, såsom visas med ärret, så taga de atomer jag utsänder med sig den prägel som satts på dem under deras vistelse i min kropp, och medföra som prägel, så att säga, till de andra lif, de andra lefvande ting, som framdeles skola användas vid uppbyggandet af andra kroppar. Man skulle således kunna säga, för att nytja en annan liknelse, att människokroppen är ett myntvärk: metallplantsarna komma in och gå ut såsom mynt, stämpladt med myntets prägel. Våra kroppar *myntprägl*a hvarje atom, som lämnar dem, med den stämpel och det märke vi sätta därpå, de taga det med sig, och vi sätta sålunda detta vårt märke på andra organismer, i hvilka de kunna komma att ingå. Antag nu, att dessa atomer alltid vore förgiftade af alkohol!

Alkohol råkar vara ett ämne, som på ett aldeles särskildt sätt i sig upptager magnetismen hos dem, som komma i beröring därmed. I kemisk mening är det en viss, bestämd kemisk förening, bestående af vissa kemiska atomer, på ett särskildt sätt sammanhållne. Det kan framställas i en mängd olika former, beroende på antalet af de atomer, hvaraf dessa former bestå, men hvilket än deras antal är, stå de alltid i samma proportionsförhållande till hvarandra. Alkohol-radikalen består af två element — kol och väte — fullkomligt oskadliga i och för sig själfva, fullkomligt aktning svärda medlemmar i den kemiska familjen. De blifva misstänkta

individer först när de kombineras i en viss form och när till dem lägges en del af vattenmolekylen; man får då hvad som kallas »sprit», hvilken naturligtvis är mycket utspädd innan den förtäres såsom dryck. Men hvad som anstiftar ondt i denna utspädda dryck är den särskilda kombinerings af kemiska atomer och deras inbördes proportion, hvilket kemisten kallar alkoholradikalen. Vare sig ni får den i form af metylsprit, i ert öl, ert vin, m. m., eller i ändå skarpere former såsom t. ex. potatisspriten — som har en vidsträckt användning vid fabricerandet af alla slags billigare spritvaror, och som är ändå mer förstörande och värkar kraftigare än annan sprit — hur ni än får den i er är den *alltid väsentligen utmärkt af samma egenskaper*, och dessa kunna absolut icke skiljas därifrån, ty de äro det direkta resultatet af denna särskilda sammansättning af kemiska atomer.

Vi komma nu tillbaka till hvad jag nyss sade om alkoholens förmåga att i sig upptaga mänsklig magnetism. När den inkommer i kroppen tager den således med sig de särskilda personers magnetism som haft att göra med beredningen däraf. I regeln höra de personer, som äro sysselsatta med tillvärkningen af starka drycker, just icke till de mera tänkande, förfinade och bildade människorna. I regeln röna de inflytande af det hvarmed de ständigt arbeta, och erhålla en viss fysisk prägel, som gör att man i dem igenkänner personer som hafva denna särskilda form af industri till yrke. Hvad jag här säger är ingen öfverdrift — hvar och en bland er måste ha gjort samma iakttagelse — hvar och en bland er torde kunna utpeka en bryggeriarbetare bland en hel svärm helnyktre. Den fysiska kroppen förändras så småningom af det hvarmed den ständigt sysslar. För att nu med en ytterlighet belysa hvad jag menar, ber jag er tänka på den inbitne drinkaren. I viljen väl ej påstå att icke denne med ens och alltid kan igenkännas på vissa yttre märken, genom den skada han tillfogar sina cellväfnader, samt på hela kroppens impregnering, på lukten af de starka drycker han förtär? Detta är ju så säkert fallet, att hvar och en här närvarande som gjort helnykterhet tfl en vana

torde veta att han har blifvit synnerligen känslig för alla de utströmningar, som utgå från en med alkohol genomsyrad kropp. Man känner ju detta i samma ögonblick man kommer nära en sådan person; om en drinkare kommer in i samma omnibus som ni, blir ni genast medveten om detta faktum.

Jag vet detta af mig själf, ehuru jag icke alltid varit absolutist. Under en stor del af mitt lif har jag druckit af dessa lätta franska viner, som innehålla en mycket ringa del alkohol, endast 2, 3, 4 intill 8 procent; men ändå är det något helt annat att icke alls förtära något sprithaltigt, och jag har ganska väl märkt denna skilnad sedan jag nu under några år varit helnykter. Det är till och med ett ganska obehagligt resultat af absolutismen, denna tilltagande känslighet med afseende på hvarje annan person som dricker. Jag säger att den är obehaglig, emedan det stora flertalet förtär sprit i någon form, och man utsätter sig alltjämt för detta obehag, enär man ju icke kan undvika att komma bland folk, som hafva till vana att förtära en större eller mindre kvantitet sprithaltiga drycker. Till och med ett ganska måttligt bruk däraf är förnimbart för dem, hvilkas sinnen blifvit gjorda känsliga därför genom en längre tids fullständig afhållsamhet.

Förliden vecka höll jag en föreläsning i södra Wales; samtidigt hade ett parti fotboll med många deltagare där ägt rum, och när jag reste därifrån återvände de spelande till Cardiff med samma tåg. Olyckligtvis hade de nästan alla druckit kopiöst, och några voro fullkomligt öfverlastade. Följden däraf var att jag blef fullkomligt sjuk af att befinna mig i deras närhet, ehuru I kunnen vara säkra på, att jag höll mig så långt ifrån dem som möjligt. De starka, fysiska utdunstningar, som kommo från dessa mäns kroppar, som tydligen voro vana drickare, orsakade hos mig ett häftigt illamående och våldsamma kväljningar; hvad jag sagt är således ingen öfverdrift, utan ett ovedersägligt, fysiskt sakförhållande.

Det är en bokstaflig sanning, att utdunstningar afgå från våra kroppar. Dessa falla på omgifvande kroppar, på mänskliga varelser, djur, plantor och mine-

raler, och sålunda fortgår altjämt denna beständiga växelverkan emellan alla ting, bland hvilka vi lefva, så att däraf varder en länk emellan er och alla andra, och allting annat, hvaraf följer att dryckenskapslasten blifver en förbannelse, icke blott för dem, som äro dess offer, utan äfven för hela samhället och nationen. Det har blifvit sagdt att drinkaren är ingen annans fiende än sin egen. Detta är icke sant. Oafsedt det påtagliga sakförhållandet, att hans hustru och barn lida, och att exemplet är i hög grad skadligt, är drinkaren en gift-härd i det samhälle hvori han lefver sitt fysiska lif. Jag talar här ännu icke om den andliga och moraliska skada han anstiftar, utan blott om fysiska följder, ty de, som införa alkohol i sina kroppar, stämpla med alkoholmärket de atomer hvaraf dessa kroppar bestå. De sprida dessa med alkohol stämplade atomer öfver hela samhället, och nyktra människor få dem in i sina kroppar och lida altså medelbart af sina grannars drinkarevanor. Det kan således ej sägas att det rör blott en själf, ty vi kunna ej hjälpa, att vi äro sammanlänkade med hvarandra, men dryckenskapen rör i hög grad alla andra, och en människa har icke mera rättighet att dricka och att sprida dessa förgiftade atomer i samhället, än en person, som har smittkopporna, har rättighet att stiga in i en omnibus eller en hyrvagn och där lämna efter sig koppgiftet, för att absorberas af nästa person, som intager platsen efter honom.

Jag hoppas att I nu kunnen förstå hvarför jag i början sade, att några af de bevisgrunder jag anför skulle kunna af er användas vid bekämpandet af dryckenskapen, oaktadt jag därvid utgår från helt andra grunder än dem I ären vana vid. I kunnen gifva dem mera eftertryck genom att åberopa alla vetenskapens senaste iakttagelser med afseende på den invärkan, dessa oändligt små lif utöfva på våra kroppar. såvida I ej bryn er om att antaga min längre gående åsikt, att nämligen hvarje atom är ett lif, en organiserad lifsenhet, med förmåga att invärka på hvad helst det kommer i beröring med; och enär hvarje sådan atom, är ett fullt lifskraftigt frö, så kan detta, när det är förgiftadt, alstra vidare sjukdom i den kropp i hvilken

det ingår som beståndsdel. Men saken har också naturligtvis en annan sida.

Tänka vi oss, att en person med smittkoppor eller någon annan smittosam sjukdom sprider dessa gifffrön, så följer dock ej därutaf att hvar och en på hvilken dessa frön fästa sig skall få sjukdomen, ty därtill fordras ej blott fröet utan äfven den jordmän, hvari detta frö kan gro och sätta frukt. Så till vida kunna vi skydda oss själfva från att emot vår vilja nödgas emottaga och hysa dessa gifftrön. Vi kunna ej hjälpa att de komma till oss, men vi kunna göra jordmänen så ofruktbar, hvad dem beträffar, att de skola förgås af brist på näring. Och detta kan ske genom att vi göra vår kropps jordmän fullständigt sund; genom att vi välakta oss för att någonsin förgifta en atom, sedan den en gång kommit in i vår kropp; genom att omsorgsfullt söka rena vår kropp och söka hålla giftet så fjärran från oss som möjligt, och att sålunda — för att bruka en teknisk term — sterilisera den mark, i hvilken annars fröet måhända skulle kunna slå rot och växa.

Vi vilja anföra ett exempel. Vetenskapsmannen tager ett frö och lägger det i modervätskan, såsom den stundom kallas. I denna växer det och förökar sig; så finnas många exempel på att lärda män fått tag i ett frö, eller en mikrob, och lagt denna i en flaska, fylld med en sådan vätska som innehåller all den näring denna särskilda mikrob behöfver för sin snabba utveckling. Mikroben börjar växa, och det gifves många fall då en mikroskopisk mikrob, genom att gödas, så att säga, har utvecklats sig tills den blifvit synlig för blotta ögat, i sin fulla kraft att göra skada, sålunda tvingad till en i sanning abnorm utveckling. Å andra sidan har den blifvit lagd i en steriliserande vätska, d. v. s., den har icke fått den särskilda slags näring som den är i stånd att assimilera, och den blir då allt mindre och svagare, till dess förmågan att göra skada har blifvit ytterst ringa. Detta är blott för att visa er, såsom på en tafla, hvad som kan ske i människornas kroppar. En människas kropp kan likna vetenskapsmannens »modervätska», erbjudande alla de beståndsdelar hvari alkoholmikroberna, så att säga, kunna trif-

vas och föröka sig. Sålunda, om en alkoholförgiftad mikrob kommer till er från en drucken granne, och den finner er kropp vara en för sig passande värd, då skall den växa och förökas i den jordmån ni förser den med, och skall förstora edra förut befintliga anlag för alkoholsjukdomen, därigenom, att den bringar nya materialier till den jordmån, där detta material kan tillväxa och trivas.

Det är på detta sätt drinkare skada hvarandra, och *själfva luften på krogen bidrager till att nära dryckenskapen bland folket.*

Däremot, om en kropp är ren, om den ej erbjuder samma anlag, samma näring som behöfs för utvecklingen af denna alkoholimpregnerade atom, då skall denna, af brist på näring, småningom blifva utsvulten, skall långsamt förändras till sin beskaffenhet och antaga de sundare lifsvilkor, som tillhöra dessa andra atomer, bland hvilka den finner sig försatt. Följaktligen kan man skydda sig mot detta gift genom att hålla sin kropp obesmittad af allt hvad alkohol heter; man kan till och med laga så att denna nästan icke *kan* utsättas för någon fara från det hållet.

Af hvad jag nu anfört torde framgå hur svårt det i själfva värket är att öfvervinna dryckenskapslasten — hur fruktansvärd kampen är, när offret först börjar strida däremot — hur det kommer sig att han eller hon kan vara utan spritdrycker under veckor och månader, och så plötsligen, såsom vore det en oafvislig fysisk nödvändighet, går det löst igen. Detta är ett krig, bokstafligen menadt, som pågår inom drinkarens kropp, och dessa atomer, som blifvit födda och närda under åratals af dryckenskap, kunna icke med ens jagas ut eller oskadliggöras.

Det torde nu äfven vara klart hvarför jag, i min egenskap af teosof, hyllar och förordar helnykterhet, samt hvarför jag betraktar alla spritdrycker såsom ett absolut gift, och ingalunda såsom vare sig någon föda eller ens ett nyttigt stimuleringsmedel. Faran af hvad som kallas »måttlighetsdrickande» ligger i den omtalade näring, som erbjudes alkohol-fröet, hvilket ytterst lätt kan börja utveckla sig, och om så personen kom-

mer i ogynsamma förhållanden, då kan hans måttlighet slå öfver till motsatsen, och den vanligen nyktre mannen kan blifva en drinkare, tillfölje af de giftatomer han mottagit från lifvet omkring honom.

Hvad jag sagt torde äfven kunna visa den oerhörda vikten för familjefäder och mödrar att helt afhålla sig från spritdrycker. Barnets lif, i hvad beträffar dess fysiska kropp, är i hög grad påverkadt af det lif, som fysiskt gifvits af föräldrarna. Hur kan väl ett barn födas med en fysiskt frisk och sund kropp, om denna är bygd af fysiskt förgiftade atomer? Fadern och modern gifva ju fröen till fysiskt lif och de materialier hvaraf den fysiska kroppen är sammansatt. Om nu dessa äro spritförgiftade, kommer barnet till världen med anlagen till dryckenskap fysiskt inplantade i den kropp, som föräldrarna gifvit det. Sannnerligen — detta är ett ansvar, som väl ingen man eller kvinna borde våga ådraga sig. De hafva ingen rättighet att skapa en kropp, som är sålunda förgiftad, innan den ens framträdt i den yttre världen. De hafva ingen rättighet att låta på barnet öfvergå en kropp, som till sin fysiska beskaffenhet redan är inpyrd med anlag för alkoholism.

Folk brukar säga: »Åh, ni bör dricka något för att hålla krafterna uppe — ni skulle dricka porter och öl för att bli stark». Så gärna kunde de säga: »Ni borde ta in gift för att få lefva».*) Alla dessa saker icke blott förgifta modern utan äfven barnet, därför att materialierna äro förgiftade, och i denna punkt, om I viljen tillåta mig en liten afvikelse från ämnet, påstår jag att männen äro högeligen att klandra. Jag känner ganska väl till lifvet i East End, (östra London), som I kanske veten: Jag har där värkat företrädesvis bland kvinnorna, och en af mina största svårighet är när dessa flickor om 16, 17, 18 år blifva förlofvade. Däremot är ju alls intet att invända, ty det är en naturlig och rättmätig sak; men fästmannen vill gärna i regeln att flickan skall dricka ett glas med honom. Om hon inte vill detta, så säger han att hon är sur, eller tvär eller

*) Och därpå är ju hela den modärna läkekonsten bygd!

stursk. Jag har om och om igen sagt till flickorna: »jag tror inte alls att du tycker om att dricka». (Här ber jag få nämna att vi icke tillåta några starka drycker i den klubb vi öppnat, och vi finna att flickorna äro högst belättna med sitt te och kaffe.) De svara då: »vi bry oss icke om det, men Tom eller Will tycker illa vara om vi ej vilja dricka med honom».

Om nu en karl, som är förlofvad med en flicka förmår henne, vare sig genom att retas med henne eller genom övertalning, att ibland taga sig ett glas, då har han ingen rättighet att klandra hustrun om hon vidhåller denna vana. Jag har ännu ej träffat på någon man, som tycker om att hans hustru dricker. Och likväl vilja de alla att deras fästmör skola dricka! Men det går inte att skära folk itu på det viset. Om de få vanor före giftermålet, så komma de att fortsätta efteråt, och ingen man har rättighet att beklaga sig öfver en försupen hustru, om han gjort narr af flickans första vägran att alls förtära någon spritdryck.

Detta är nu tydligen en fråga, som icke blott rör den kvinna som dricker, utan den rör äfven andra män och kvinnor, och här är icke värdt att komma med sådana särskiljanden, som folk i allmänhet så gärna göra. Alla allmänna frågor röra till sina följder lika mycket män som kvinnor, och denna dryckenskapsförbannelse är något, som de måste kämpa ut tillsammans, hand i hand, här som annorstädes, sträfande att göra världen bättre genom det inflytande de utöfva på dem, med hvilka de sammanleva.

Det gifves äfven en annan ståndpunkt, från hvilken jag likaledes starkt håller på absolut afhållsamhet. Denna ståndpunkt är teosofisk till sitt ursprung, och det torde vara osäkert om I ären hågade att äfven härutinnan gifva mig så pass mycket rätt i min åsikt, som jag hoppas var fallet med mitt första påstående — med dess grundsats åtminstone. Jag sade i början, att vi teosofier betrakta människan icke *såsom* en kropp, utan såsom en den där *begagnar* en kropp. Kroppen är huset, under det människan är dess invånare, ock vi påstå att människan passerar från kropp till kropp, samt att hon i hvar och ett mänskligt lif i ordets fulla mening skapar åt sig det hem, hon i nästa lif skall bebo. Hon så att säga bygger upp åt sig sin nästa bostad, på så sätt, att hon, genom sin intellektuella och andliga värksamhet i en mänsklig tillvaro modifierar de fysiska vilkor och omständigheter under hvilka hon i nästa människolif skall komma att leva. Detta är, såsom I nog förstån, hvad som kallas läran om reinkarnationen — en lära, som af många tänkande människor antages, därför att den kastar ett så klart ljus öfver många af människolifvets dunkla gåtor. Låt mig nu visa er i hvilket förhållande reinkarnationsläran står till dryckenskapsfrågan.

Vi säga att den förmåga hos oss, som egentligen gör oss till människor, är *tanken*; att det är denna som gestaltar våra handlingar och vårt lif; att en människa är hvad hon *tänker* vida mer än hvad hon *uträttar* — att hvad hon gör i ganska hög grad beror på förhållandena omkring henne, men att hvad hon »tänker» styr och leder hennes återverkan på dessa förhållanden. Om vi, t. ex. tänka oss en man, som icke är rättskaffens i sina tankar — d. v. s. antag, att han vore färdig att skaffa sig en eller annan

orättmätig fördel, om han kunde göra det utan att upptäckas, antag att han till sin inre natur icke är genomärlig — det beror då uteslutande på omständigheterna huruvida denne man blir en tjuf eller ej. Yppar sig tillfället därtill, så blir han en tjuf, all den stund han allaredan är en tjuf i sina tankar, och det är en erkänd sak att mången begär stöld, som dock icke på långt när är så mycket tjuf som andra, hvilka gå i grafven med eftermälet att hafva varit hederliga människor. Altså — hvad en människa tänker, det är hon. Bland er finnas måhända dem, som hysa mycket olika religiösa meningar, men det har icke funnits någon enda stor religionslärare i hela världen, som icke lagt vida mer vikt på tanken än på gärningarna — en människas tanke är det viktigaste, ty denna styr handlingen. Såsom människan tänker, så handlar hon — detta torde af alla kunna medgifvas.

Men på den grunden, och stödande sig på en stor mängd fakta och rön, som jag icke kan uppräknat, hafva teosoferna kommit till den fullt vissa kändedomen af det sakförhållandet, att man, när man tänker, altjämt skapar former af eteriskt stoff, osynliga för vanlig syn, men synliga under vissa, säregna förhållanden, beroende på närvsystemet. Tänk om oss en man, som lider af *delirium tremens*. Det är ingalunda inbillning hvad han ser omkring sig; den mannen befinner sig i en verklig värld, ehuru icke i den objektiva, påtagliga värld, med hvilken I ären mest bekanta. Han ser vissa saker förmedels en förmåga, som slumrar inom den vanliga människan, men som kan spöras till abnorm värksamhet under vissa förhållanden, till godt eller ondt. Ett af nämnda förhållanden är den ohejdade vanan att förtära starka drycker, och denna vana har det egendomliga fysiologiska resultatet, att detta inre, vanligen latent synsinne bringas i värksamhet, hvilket gör att han ser tankegestalter af en synnerligen låg och ohygglig beskaffenhet, men som dock äro verkliga gestalter.

Man har iakttagit den ganska märkvärdiga omständigheten, att hvad deliranterna se under sina anfall är af samma typ, samma art, aldeles oafsedt personens bildningsgrad eller samhällsställning. Dessa föremål äro verkliga, i en särskild existensform, som är oskönjbar för människan under det hon befinner sig i sin vanliga, fysiska kropp, och med hvilken hon blott kan komma i beröring under abnorma förhållanden. Det är i denna existensform, i detta eteriska, osynliga stoff — hvilket måhända är det stoff, hvarom Professor Clifford talar — hvari våra tankar altjämt skapa former och gestalter; det gamla välkända yttrandet: "våra tankar taga gestalt", är således fullt riktigt. Mångahanda experiment hafva företagits, som bevisa, att detta verkliga är fallet, och att för hvar gång man tänker, skapar man i tankevärlden en form, som är den exakta motbilden af det man tänkt.

Om man närmare betraktar *hypnotismen*, skall man lätt nog kunna bilda sig ett begrepp om hvad som härmed menas. Den hypnotiserade ser en tankebild, och är i stånd att beskrifva denna, ehuru intet ord blifvit uttaladt och ingen beröring ägt rum emellan den tänkande och den seende. Några bland de s. k. »medierna» kunna se en tankebild, som de då vanligen kalla för en andepuppenbarelse, ehuru hvad de se ingalunda är någon ande, utan

blott en ytterligt förfinad form af materia. Det är nu dessa tankegestalter som vi påstå äga bestånd, och den verkliga, inre människan får af dem sitt skaplygne, ja, de sätta till och med sin prägel på den yttre kroppen. Se blott hvilken skilnad det är emellan de människor, som lefvat ett ädelt eller ett moraliskt uselt lif, när alderdomen inträder — man kan på blotta utseendet skilja dem åt. Den ädelt sinnade åldringens skönhet är icke en anletsdragens skönhet — det är uttrycket och hela utseendet, som gör dem sköna, hela det inre, själens och andens egenskaper, som lysa fram igenom det kroppsliga, döljande omhöljet. Och just detta är det som äger bestånd — denna inre form, som den verkliga människan själf skapar åt sig, och det är denna eteriska form eller gestalt, som hufvudsakligen gestaltar den nästa inkarnationens fysiska form.

Hvad jag nu sagt, innebär följande: i vårt nuvarande lif skapa vi våra egna tillkommande anlag och böjelser, och när vi komma tillbaka, för att inhämta ett nytt lufs lärdomar, skola vi bära prägeln af de anlag och böjelser vi hos oss utvecklade under innevarande lif, så att dessa skola bilda hvad som kallas det inneboende kynnet. Barn födas ingalunda såsom oskrifna, hvita pappersblad, utan med kraftigt markerade karaktärsdrag, än dåliga, än goda. Sålunda kommer hvarenda människa till världen med anlag för dygd eller last. Man uppgifver tre olika sätt på hvilka hon kan få dessa anlag. De rent materialistiska vetenskapsmännen säga oss, att människan får dem genom ärftlighet; är det så, då är det en mycket sorglig sanning, ty det innebär att ett barn kan födas till världen, dömdt till följe af andras gärningar, till lastbara anlag och egenskaper, emot hvilka det under hela sitt lif måste strida. Andra säga oss, att dessa böjelser tilldelas oss af en allrådande försyn, som gifver barnet dess själ eller ande, med alla dennas benägenheter, och så komma vi till en fruktansvärd orättvisa, såvida nämligen det är sant, att människorna sålunda vid själfva början af loppet klafbindas af en utomstående makt. Men om nu ingendera af dessa åsikter äro riktiga — om den rätta åsikten är den, att ni och jag, med våra egna handlingar och tankar i det förflutna hafva format den karaktär, som vi i det nuvarande lifvet begagna för att främja eller hindra vår utveckling — då behöfver det ej vidare vara tal om någon orättvisa, såsom var fallet med de båda första sätten att uppfatta saken. Vi äro själfva ansvariga för våra karaktärsdrag, och hvad vi själfva gjort oss till, det måste vi genomleva bäst vi kunna.

Detta är den åsikt om en människas bestämmelser, som gör henne till herre öfver sitt eget lefnadslopp. Bit för bit bygger hon upp en ädel karaktär; genom oafätlig vaksamhet och själf-uppoffrande kärlek för andra skapar hon åt sig en personlighet, full af medkänsla, af sedlig kraft, af beredvillighet att hjälpa, och af begär att gå framåt, att altjämt förbättras och höjas. Så födes hon till sin nästa lifsgärning med den karaktär hon åt sig uppbyggt under ett föregående lif, och har sålunda gjort sig till ett bättre redskap, ett mera fullkomnadt verktyg, hvori hon kan gå vidare framåt, kan förvärfva nya förmögenheter, ny tillväxt, nya framsteg för sig själf och andra.

Detta är vår teosofiska åsikt om lifvet — en altjämt fortgående utveckling, hvarunder våra kroppar formas af detta inre lif, och göras till ett alt bättre och bättre uttryck för den inneboende själen eller anden. Under detta inflytande förändras själfva kroppshyddan, göres mottaglig för alt högre och högre möjligheter, tildess, årtusende efter årtusende, människosläktet uppbygges bättre och bättre, till en bostad, oändligt mycket högre och ädlare än den det nu innehar.

I kunnen nu förstå hvarför vi, med en sådan lära om lifvet, måste på det ifrigaste motarbeta dryckenskapslasten; det är ju såsom om man vid byggandet af ett hus, skulle med full vetskap taga dåliga materialier och giftiga ämnen till att bygga in i murarna. så att, när man sedan komme att bo i huset, själfva dess väggar skulle vara förgiftade, i stället för hälsobringande. Detta är nu den andra sidan af frågan — den inre människans återväran på den bostad hon bygger åt sig.

Antingen I nu tagen fasta på första delen af min framställning: att nämligen kroppen uppbygges af de atomer som vi själfva inpregnera, på hvilka vi satt vår egen stämpel; eller I viljen betrakta kroppen såsom en bostad för den verkliga människan — det inre, högre jaget — så skolen I inse hvarför teosofen ej gärna kan vara annat än nykterhetsvän, och hvarför han kastar hela sitt inflytande emot dryckenskapslastens förbannelse.

Därför vänner, är det också, som jag varit glad att få tala till er i dag, och kanske har jag kunnat gifva er några nya vapen i händerna, att lägga till det vapenförråd, hvaraf I betjänen er vid er strid emot denne människornas värsta fiende. Jag begär icke att någon af er skall sluta sig till de för er så främmande åsikter jag framhållit, utan lugn eftertanke och noggrann undersökning. Jag har icke med mitt tal velat värfva anhängare, och har icke, såsom de bruka, hvilka vilja göra propaganda, försökt öfvertyga er om sanningen af mina åsikter. Jag har endast försökt framlägga inför er det bestämda skälet hvarför de, till hvilka jag anslutit mig, anse sig böra absolut bortlägga alt bruk af alkohol. Jag tror emellertid, äfven om I ej viljen gå in på alt hvad jag sagt, att I skolen kunna finna några af mina argumenter nyttiga — jag ber er i alla händelser noga öfverväga dem, och själfva söka bilda er ett omdöme om dem, ty säkerligen viljen I icke, lika litet som jag själf, döma om en sak efter blott en timmas föreläsning, utan någon föregående kunskap i ämnet. Jag har ärligt sagt er hvilka de åsikter äro, som jag i detta fall hvser, men jag begär icke att någon skall antaga dem, förrän deras förnuft säger dem att de äro riktiga, och deras intelligens gillar dem. Jag talar till er såsom en mänsklig varelse till en annan, i den fasta öfvertygelsen att dessa åsikter äro goda och nyttiga. Jag öfverlämnar dem till er att bedöma, men jag vill ej invärka på någon — jag vill ej tvinga dem på någon; jag har blott velat framställa mina åsikter om människans natur, och i och med detta äfven sökt gifva er några nya skäl, hvarmed I kunnen rättfärdiga den propaganda I bedrifven i denna sak.

Nycterhets-Tidningen

Sveriges mest rikskala nycterhets- och förmyndings-, rekommendations till *alla* nycterhets-vänner.

Nyckerhets-Tidningen

utgifves i stort 38-sp. format och kostar för helt år 2:20, halft år 1:20, ett kvartal 70 öre, postarvoda inberäknadt. Prenumeration verkställles å alla postanstalter i riket.

Nyckerhets-Tidningen

behandlar, trots sitt namn, icke enbart på dess titel ämnade ärenden, utan äfven den politiska och religiösa frågan, innehåller artiklar, skisser, berättelser och poem af såväl främde som allvarligt art och är på grund häraf en tidning för familjen och h-rnmet.

Göteborgs krigare

Är så allmänt Nyckerhets-Tidningens — i emne n. b. — öck föregång.

Profrans utgives på befäran gratis. Redigera kommissio-närer anstas på alla folkrika platser inom landet.

ÖRS. I. God anseendehing!

Göteborg i Juli 1892.

Redaktionen

Hrr affärsmän och fabriksidkare

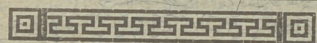
torde beakta fördelen af att annonsera i den öfver hela *Helsingland, Herjedalen* och södra *Jemtland* spridda tidningen

Hudiksvalls Allehanda,

som utgår i en upplaga af cirka **2,000 exemplar**

och utkommer hvarje helgfri Tisdag och Fredag.

Annonspris: **10 öre** pr petitrad. Vid längre annonsering lemnas stor rabatt.

Vesternorrlands mest spridda tidning

med en upplaga af

4,000 ex.

är

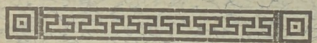
SUNDSVALLS NYHETER,

som utkommer **3** ggr. i veckan.

Pris **4 kronor** pr år.

Annonspris: **10 öre** petitrad.

Utgifningsort: *Sundsvall*.

Från Nya Tryckeri-Bolaget i Karlshamn rekvireras:

Det kristliga lifvet

framstält i Nya testamentets b-cker af *A. B. Simpson*. Pris 1 kr 50 öre. (Parti 33 $\frac{1}{3}$ proc. rabatt).

Godt vore, om denna bok vore vida spridd för att väcka, upptända, underhålla och höja troslivet inom kristenheten i vårt land. Sv. Posten.

Bokens syfte är att söka hos de kristne framkalla ett sant kristligt lif eller, såsom man ofta uttryckt det, *det högre kristliga lifvet*. — De kristne skola förvisso kunna draga stor nytta af att läsa och väl begrundna densamma.

Heml-vännen.

Från blomsterängan.

födelsedagsbok af *K. F. K-n*. Pris i fint klotband 1:50. Parti 33 $\frac{1}{3}$ proc. rab.

Trons bön

af *Carrie F. Judd*. Pris 75 öre.

Parti 33 $\frac{1}{3}$ proc. rabatt.

Ämnet om *troshelbregdagörelse* behandlas i denna bok på ett bibliskt och innerligt sätt.

Trycknig af böcker, broschyrer, blanketter m. m. verkställes skyndsamt, elegant och billigt af

Nya Tryckeri-Bolaget i Karlshamn.

Harpoljud.

Andliga sånger af *K. F. Kaldén*. Pris 60 öre; klotb. 1 kr. Parti 33 $\frac{1}{3}$ proc. rab. Ny tillökt upplaga.

Traktater

af flere olika sorter å 75 öre pr 100, 6 kr. pr 1,000 st. finnas ständigt på lager.

Biblisk historia

af *H. Wihlborg*, kontr.-prost och folk-skoleinspektör, enligt nya bibelöfvers. Pris 40 öre. 1 parti 25 proc. rabatt.

Biblisk historia för småskolan

af *H. Wihlborg*. Pris 20 öre. 1 parti 25 proc. rabatt.

För alla tider

för alla nyttig hjälpreda är *Per Ekholms*

METERBOK

enär den innehåller utom metersystemet en mängd uppgifter och beräkningar i mekanik och fysik samt räknetabeller m. fl. allmännyttiga upplysnings-.

Den blir aldrig öfverflödig eller gammal.

Pris 60 öre. Vid parti 50 proc. rab.

Vermländingar!

Prenumerera på

Kristinehamns-Tidningen

stadens och östra Värmlands största, förnämsta och ojämförligt mest anlidade nyhets- och annonstidning. Årspris å posten 3 kr., $\frac{1}{2}$ år 1: 75. Stort 28-spaltigt format.

Kristinehamns-Tidningen,

helnkterhetsvänlig, utprägladt frisinnad, sjäfständig och lefnadsglad, vill i fortsättningen söka häfda sin ställning som stadens och ortens *ledande frisinnade organ*. Kr.-T. meddelar ständigt i *första hand* genom *egna* korrespondenter intressanta och tillförlitliga nyheter från traktens alla socknar och bruk.

Den frisinnade kyrkoherden Per Nymansson (märket P. N.) medvärkar. Hans artiklar erkännas allmänt *ensamt vara värda tidningens årspris*.

 Ovanligt spännande följetong i bokform.

 Herrar annonsörer torde noga beakta, att **Kristinehamns-Tidningen** är på grund af sin stora spridning inom det vidsträckta och folkrika Värmland en *mycket fördelaktig annonstidning*.

Annonsera och prenumerera på prof!

Nykterhets-Biblioteket,

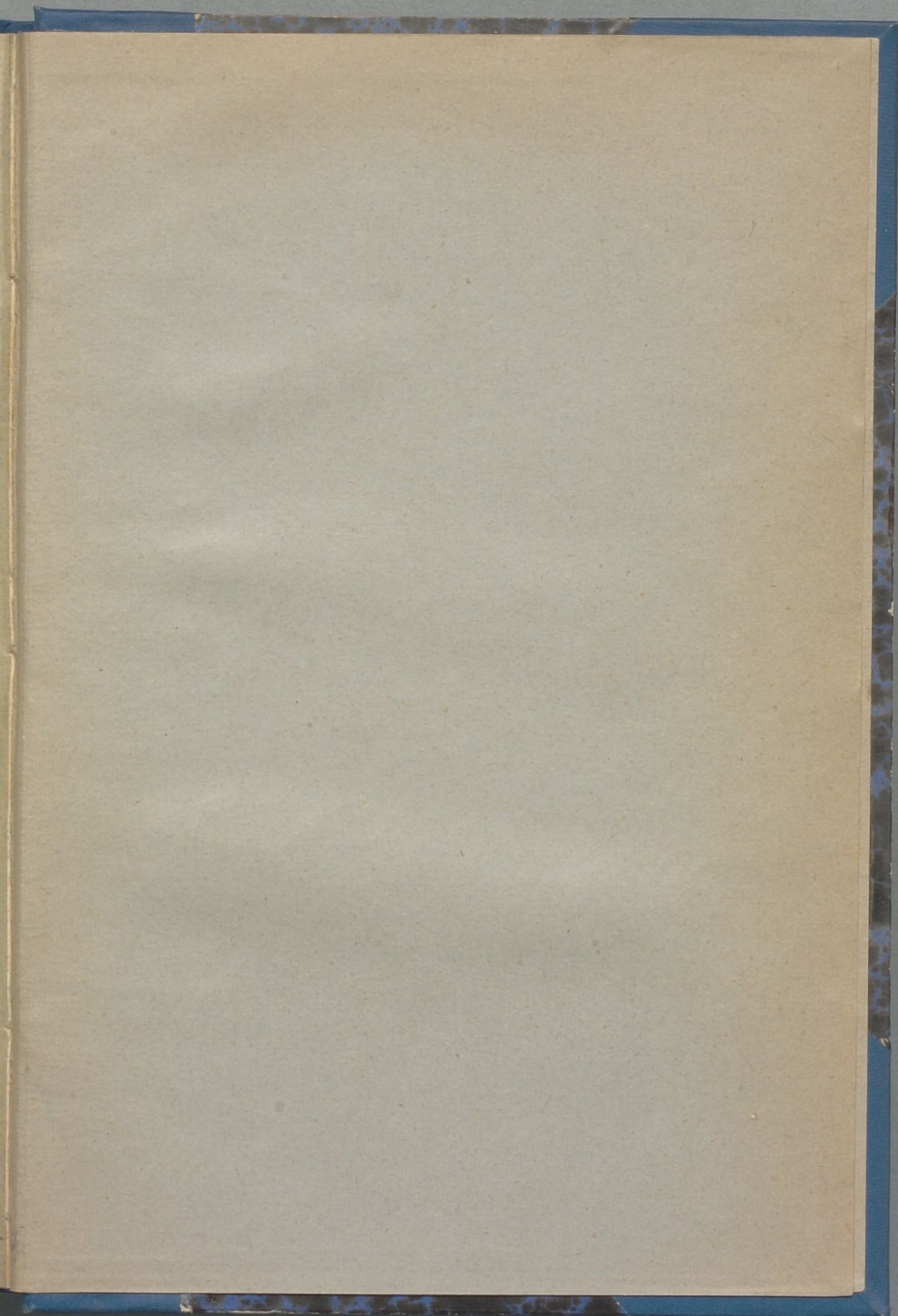
utgifvet af *Vilhelm Sköld*,

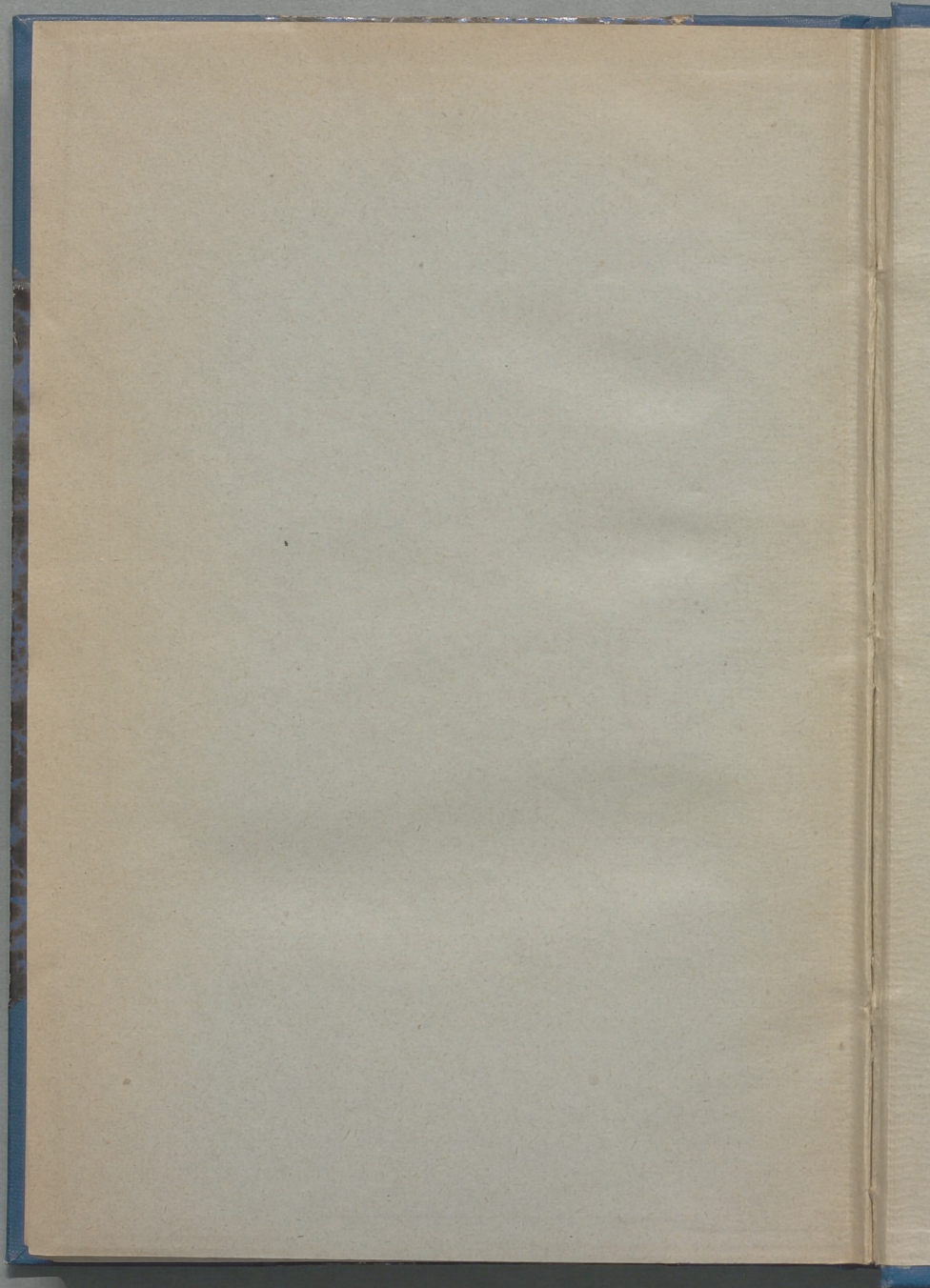
utkommer med ett 32-sidigt häfte den 1:a och 15:e i hvarje månad. Tryckt på godt papper.

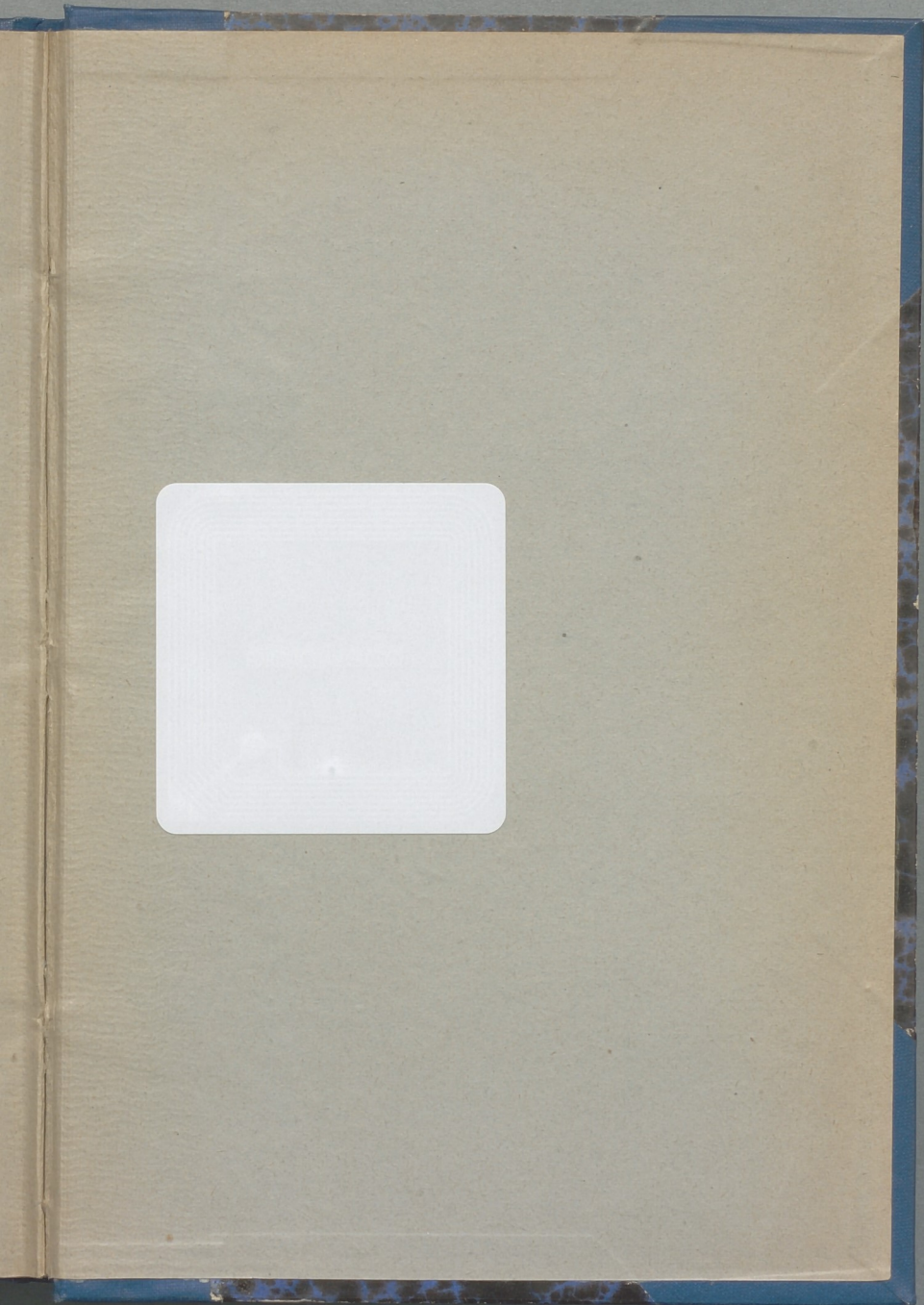
Pris för häfte: 25 öre.

Vid postprenumeration: 5 kronor för hel-, 2,50 för half årgång.

Biblioteket innehåller väl skrifna och underhållande berättelser af framstående författare, samt värdefulla och utredande arbeten i alkohol-, förbuds- och nykterhetsfrågan af sakkunnige skriftställare.

Kungl. biblioteket, Stockholm

50001

000 465 818

www.books2ebooks.eu